

Opleiding	Leeftijd	Werkvorm	Duur	Materiaal	Ontwikkelingsdoelen
Kappersmedewerkers	14 - 16	Klasgesprek Duowerk Spel	100'	Zak jetons Computer	Burgerzin Gezondheidseducatie Leren leren Sociaal-emotionele educatie Taalvaardigheid

Largo al factotum¹

Haartooi is altijd al een belangrijk onderdeel van mode geweest. Daarnaast zijn er natuurlijk nóg manieren om je persoonlijkheid te benadrukken of je identiteit te tonen zoals piercings en tatoeages. In deze les maken de leerlingen kennis met verschillende volkeren, kapsels, en lichaamsversieringen. Ze ontdekken wat tatoeages allemaal kunnen betekenen en waarom mensen ze laten plaatsen.

Vorbereitung

- De leerkracht kopieert infoblad 2, één keer de losse kaartjes (uitknippen) en twee keer het spelbord per twee leerlingen
- De leerkracht kopieert werkblad 1, één per twee leerlingen
- De leerkracht kopieert werkblad 2, één per twee leerlingen
- De leerkracht kopieert werkblad 3, één per twee leerlingen
- De leerkracht kopieert werkblad 4, één per twee leerlingen
- De leerkracht kopieert werkblad 5, één per leerling

1. Inleiding: klasgesprek (15')

De leerkracht vraagt:

- Waarom hebben jullie voor de kappersopleiding gekozen?
- Mogen jullie je haar knippen zoals je zelf wil?
- Heeft iemand van jullie een tatoeage?
- Vanaf wanneer mag je een tatoeage laten plaatsen? (Van je ouders? Van de wet?)
- Heeft iemand van jullie een piercing?
- Kennen jullie mensen die een piercing of tatoeage hebben?

2. Het waarom van een tatoeage (15')

De leerlingen krijgen per twee **werkblad 1**. Hierop staan redenen waarom iemand een tatoeage laat plaatsen en foto's van verschillende tatoeages. De leerlingen schrijven de juiste reden voor een tatoeage bij de juiste foto. De leerkracht vindt de oplossingen op **infoblad 1**.

De leerkracht vraagt achteraf welke redenen ze aanvaardbaar vinden voor een tatoeage en welke minder. Hierbij is het belangrijk dat de leerlingen hun visie duidelijk kunnen verwoorden.

3. Wie is het? (30')

De leerkracht vertelt dat hij/ze foto's meeheeft van kapsels en lichaamsversieringen wereldwijd waarmee ze een spel zullen spelen. De leerlingen krijgen per twee elk het spelbord van **infoblad 2** met daarop twintig portretten en een stapel kaartjes met daarop diezelfde portretten. Beide spelers trekken een kaart uit de stapel en houden die voor zich. Het doel van het spel is om de identiteit van de kaart van de tegenspeler te ontmaskeren door om de beurt gesloten vragen te stellen over het personage. De tegenspeler mag alleen met 'ja' of 'nee' antwoorden. Elke speler legt telkens een jeton op de personages op zijn/haar spelbord die niet aan de kenmerken voldoen. Wie als eerste het personage van de tegenspeler achterhaalt, wint.

Nadien mogen de leerlingen meer informatie vragen over de personages waardoor ze geïntrigeerd zijn. De leerkracht vindt achtergrond over de personages op **infoblad 1**.

¹ Largo al factotum is een aria uit *Il barbiere di Siviglia* (De barbier van Sevilla), een opera van de Italiaanse componist Rossini. Largo al factotum betekent: maak plaats voor degene die alles doet. De kapper in de opera is ook dokter.

4. Piercings of kapsels (15')

Bij deze activiteit kunnen de leerlingen kiezen tussen piercings of kapsels. Afhankelijk van hun keuze voeren ze één van de onderstaande activiteiten uit:

- A. Overall piercings: De leerlingen krijgen **werkblad 2** in duo's. Hierop staat een kruiswoordraadsel, waarbij elke letter met een nummer overeenstemt. De leerlingen lossen het kruiswoordraadsel op en vinden zo de namen van lichaamsdelen in verschillende talen. Ze schrijven de lichaamsdelen op de juiste plaats bij de foto. De leerkracht vindt de oplossingen op **infoblad 1**.
- B. Overall haar: De leerlingen krijgen **werkblad 3** in duo's. Hierop staan de namen van enkele voorwerpen in het Engels, het Duits en het Frans. De leerlingen linken de woorden eerst aan de juiste foto's en proberen dan ook de Nederlandse benaming te vinden. De leerkracht vindt de oplossingen op **infoblad 1**.

Nadien wisselen de leerlingen uit was ze gedaan en geleerd hebben in hun activiteit. De leerkracht vraagt uitdrukkelijk welke opdrachten gemakkelijker waren dan anderen en hoe dat precies kwam.

5. De agenda van kapper Figaro (25')

De leerlingen krijgen **werkblad 4**. Ze lezen per twee de beschrijving van de negen kapsels in verschillende talen. Ze combineren de namen van de kapsels met de bijhorende foto's. De leerkracht vindt de oplossingen op **infoblad 1**.

Daarna spelen de leerlingen per twee een variant op zeeslag. Elk leerling krijgt **werkblad 5**. Daarop staan dezelfde kapsels met tussen haakjes de fonetische uitspraak en daaronder een agenda met de dagen van de week en de werkuren. Deze agenda is het speelveld. De zeeslagschepen worden dus vervangen door afspraakblokken. Iedere speler tekent afspraakblokken op zijn/haar speelveld met een totale omvang van tien hokjes. Er zijn afspraakblokken van één, twee of drie hokjes (uren). Die mogen horizontaal of verticaal geplaatst worden, maar niet diagonaal. Per vak in het speelveld mag maar één afspraakblok geplaatst worden. Elk soort afspraakblok moet minstens één keer geplaatst worden. Bij het plaatsen van de afspraakblokken denken de leerlingen goed na hoeveel tijd ze nodig hebben om een bepaald kapsel te maken. Voor een ingewikkeld kapsel zoals bijvoorbeeld een *topuz* gebruiken ze een afspraakblok van drie hokjes en plaatsen het verticaal. Een horizontaal afspraakblok kan als ze er voor kiezen om een eenvoudig kapsel op vaste dagen in de week plannen.

De spelers noemen om de beurt een hokje op de agenda van de tegenstander, bijvoorbeeld 'zaterdag om 11 uur'. Die moet aangeven of dit hokje bezet is en voor welk kapsel. Uit het kapsel kan de speler afleiden of er nog hokjes rond bezet zullen zijn of niet. Wie als eerste alle afspraken van de tegenstander achterhaalt, wint.

Bronvermelding

infoblad 2: <http://soag.hogent.be/onderzoek/overgangsrituelen/fotos.asp>, <http://www.travelblog.org/Photos/1690259>, <http://en.wikipedia.org/wiki/Kondha>, <https://picasaweb.google.com/fannyenpeter/ETHIOPIE2010#5438087411866057490>, <http://www.flickr.com/photos/rudiroels/5350005184/>, <http://miekegorter.blogspot.com/2009/11/reisplannetjes-2010.html>, <http://annoyzview.wordpress.com/2011/10/31/did-cleopatra-commit-suicide/>, <http://www.setino.it/africa3.htm>, <http://soag.hogent.be/onderzoek/overgangsrituelen/fotos.asp>, <http://georgianagarden.blogspot.com/2010/09/pouf-hair-2010-maria-antonieta-docet.html>, http://vivilamore.blogspot.com/2011_01_01_archive.html, <http://www.improntalaquila.org/2011/proviamo-a-riflettere-sulla-patente-anziani-14949.html>, <http://www.artedellaparrucabiella.it/>, <http://www.newhairstyles.org/punk-mohawk-hairstyles-women.html>, <http://waslijn.com/2010/07/05/senior-punkers/senior-punk/>, <http://www.veryfishy.net/index.php?showimage=66>, <http://nl.wikipedia.org/wiki/Hippiecultuur>, <http://keirastyle.wordpress.com/2011/03/02/the-hippie-inspiration/>, <http://allforthewookiee.com/2012/02/29/my-hippie-ways-i-cannot-lose-them/>, <http://bertdeben.blogspot.com/2011/05/de-mona-lisa-en-de-da-vinci-code.html>, http://www.artknowledgenews.com/Baroque_World_of_Fernando_Botero.html, <http://www.style.it/news/dal-mondo/2011/11/23/save-the-children-in-india-muore-un-bimbo-ogni-20-secondi.aspx>,
 werkblad 1: <http://www.3sulblog.com/incredibili-tatuaggi-3d-5594.html>, <http://unisolanelsele.blogspot.com/2011/07/tatuaggi.html>, <http://laccarossa.wordpress.com/2008/10/13/tatuaggi-assurdi/>, <http://mediawiki.arts.kuleuven.be>, <http://www.cwporter.com/tattoo1.htm>, <http://www.iceman.it/node/306>, <http://matitaocchi.it/trucco-permanente/>, http://www.laserforum.it/disturbi_trattamenti/dermatologia_medica/angiomi_piani_1/listlmgTratt/0/imgTrattAfterBinary/filippo2.jpg
 werkblad 2: <http://www.spreekbeurten.info/piercing.html>.
 werkblad 3: <http://www.xead.nl/haarborstels-welke-neem-je>, http://www.kapperskorting.com/e/55/Kassa_actie, http://www.hairshop.nl/product_info.php?manufacturers_id=51&products_id=1652, <http://www.elektrozone.be/ez/professional.php>, <http://www.eldi.be/shop/webshop.asp?productid=3606>, <http://www.forum-auto.com/les-clubs/section7/sujet384366.htm>, <http://www.cosmetici.it/locandine/media/gillette-fusion-rasoio-970344.jpg>, <http://www.haarshop.nl/product/jaguar-diamond-links-575-inch-kapperschaar>.
 werkblad 4: http://fr.wikipedia.org/wiki/Nuque_longue, <http://www.imagineamea.info/coafuri-simple-2012-femei-frizuri/>, <http://attualita.tuttogratis.it/curiosita/peccatature-stravaganti-il-fotografo-gli-scatta-una-foto-lui-lo-colpisce-con-lo-P68519/>, <http://www.coup-de-vieux.fr/la-queue-de-rat/>, <http://mens-haircuts.net/medium-mens-haircuts/>, http://www.koopkeus.nl/a/lijst_product/idx/5050000/mot/Pruik/lijst_product.htm, <http://malakk.skyrock.com/1726461968-Atebas-en-fil-de-coton-Avril-2008.html>, <http://www.kapsels.net/kapsels7/opgestoken-kapsel2.htm>.

Doelstellingen

- De leerlingen kunnen in een groepsdiscussie hun mening verwoorden en bijsturen.
- De leerlingen respecteren de leefgewoontes binnen verschillende gezinnen en culturen.
- De leerlingen kunnen verschillende lichaamsversieringen opnoemen en kunnen verwoorden waarom mensen voor deze lichaamsversieringen kiezen.
- De leerlingen zijn bereid te reflecteren over taal en taalgebruik.
- De leerlingen kunnen samenwerken met anderen, zonder onderscheid van sociale achtergrond, geslacht of etnische herkomst.

Ontwikkelingsdoelen

- BZ 8
- GE 56
- LL 1, 6, 12, 48
- SEE 4, 14, 39, 51, 66, 68
- TV 5, 29, 37, 39, 42, 46, 53

Infoblad 1: Achtergrond en oplossingen

Infoblad 2

- **Ketaki en Anandita** zijn Hindoes. Tussen de eerste en de vijfde verjaardag worden de kinderen een keer helemaal kaalgeschoren om de eerste fase van geboorte af te sluiten. Ze beginnen aan een nieuwe, zuivere levensfase. De meisjes krijgen vanaf dan oorbellen.
- **Ying en Cuifen** zijn Miao, een Aziatisch volk dat voornamelijk in China, Vietnam en Laos leeft. De vrouwen dragen hun lange haar in bundels op hun hoofd. Los komt hun haar tot op de grond.
- **Mridula** is een Kondha vrouw. De Kondha zijn een Aziatisch volk dat in India leeft. Vrouwen zowel als mannen gebruiken haarklemmen, oor-, nek- en handringen en tatoeages op hun lichaam.
- **Ife, Ulu, Uboro en Tata** zijn vrouwen van de Mursi-stam in Ethiopië. De vrouwen dragen grote schalen in hun onderlip als teken van volharding en schoonheid. De schalen zijn 7cm groot en licht. Alle vrouwen die zo'n lippiercing dragen, missen twee tanden aan de onderkant van hun gebit.
- **Kobbina en Bandele** zijn Himba, een bevolkingsgroep in Namibië. Het zijn nomaden die voornamelijk van hun vee leven. De vrouwen maken hun huid soms rood en hebben dreadlocks die soms stijf in vorm gezet worden met geitenvet.
- **Rosaria, Debbie en Kobe** hebben grijs haar. Meestal verschijnen de eerste grijze haren vanaf 40 à 50 jaar, maar veel mensen worden al grijs vanaf hun 20ste. Haar wordt grijs door verminderde melanine. Als helemaal geen melanine meer geproduceerd wordt, wordt het wit.
- **John, Kate en Arlette** zijn punkers. Punk is Engels voor tuig, schorem. Vanaf midden jaren '70 was het een stroming binnen de jongerencultuur die wantrouwen tegen de grote ideologieën en de autonomie van het individu centraal stelt. Vooral de zwarte, rode of groene hanenkammen, waren populair.
- **Gianni, Faden en Victor** zijn hippies, een in de jaren '60 in de Verenigde Staten ontstane groep jongeren die een afwijkend gedragspatroon koos. Ze leefden in commune verband, gebruikten hasj en droegen anti-conformistische kleding en lange haardracht.

Werkblad 1

1. status 2. medisch 3. bedreiging 4. schoonheid
5. identificatie 6. schoonheid 7. schoonheid 8. cosmetisch

Werkblad 2

5 B	7 O	2 U	6 C	10 H	4 E
			10 H		
			1 I		
		11 N	8 A	3 S	7 O
					7 O
					9 G

1 I	2 U	3 S	4 E	5 B	6 C
7 O	8 A	9 G	10 H	11 N	

Werkblad 3

- A4. platte borstel B5. ronde borstel C8. afro kam D7. elektrisch scheerapparaat
E1. haardroger F6. stijltang G2. wegwerpscheermesje H3. kappersschaar

Werkblad 4

- 1C. afro hairdo (Engels) 2F. trenza (Spaans) 3E. Rattenschwanz (Duits)
4B. cresta di gallo (Italiaans) 5D. coadă de cal (Roemeens) 6A. hockeyfrilla (Zweeds)
7G. vetkuif (Nederlands) 8H. atébas (Frans) 9I. topuz (Turks)

Infoblad 2: Wie is het? Losse kaartjes + spelbord

Anandita

Kobe

Ying

Uboro

Rosaria

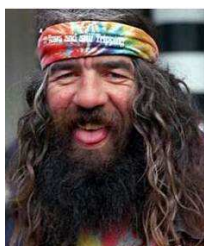
Mridula

Bandele

Arlette

Gianni

Victor

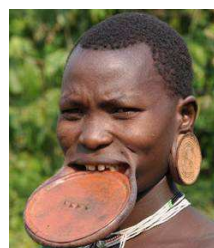
Ketaki

John

Debbie

Tata

Faden

Kate

Ife

Cuifen

Kobbina

Ulu

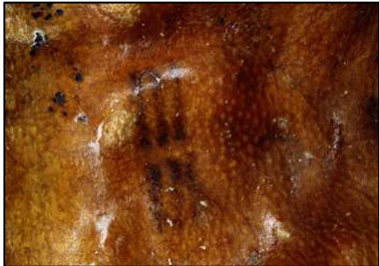

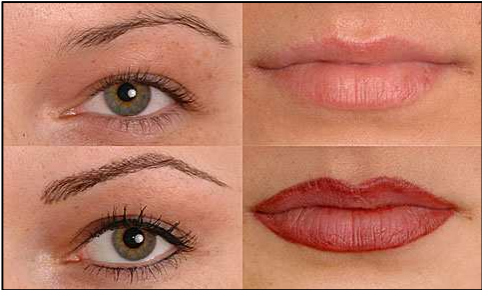

 <p>Anandita</p>	 <p>Kobe</p>	 <p>Ying</p>	 <p>Uboro</p>
 <p>Rosaria</p>	 <p>Mridula</p>	 <p>Bandele</p>	 <p>Arlette</p>
 <p>Gianni</p>	 <p>Victor</p>	 <p>Ketaki</p>	 <p>John</p>
 <p>Debbie</p>	 <p>Tata</p>	 <p>Faden</p>	 <p>Kate</p>
 <p>Ife</p>	 <p>Cuifen</p>	 <p>Kobbina</p>	 <p>Ulu</p>

Werkblad 1: Het waarom van de tatoeage

Een tatoeage is een versiering van het lichaam. Iemand kan verschillende redenen hebben om een tatoeage te laten zetten. Hieronder zie je een aantal mogelijke redenen in het vet. Schrijf bij elke foto de reden van de tatoeage. Onder de foto's staan een aantal letters die je kunnen helpen.

- **Schoonheid** (x 3): de tatoeage maakt de persoon mooier, bijvoorbeeld permanente make-up.
- **Status**: de Maori's, de inwoners van Nieuw-Zeeland dragen een tatoeage om te tonen dat ze rijk zijn. De tatoeage is dan een statussymbool, zoals andere mensen bijvoorbeeld een dure auto hebben.
- **Identificatie**: tijdens de Tweede Wereldoorlog kregen de gevangenen in de concentratiekampen een nummer op hun arm getatoeëerd om te weten wie ze waren.
- **Medisch**: Ötzi, een mummie uit de Kopertijd (5500 - 3300 v.Chr), had 59 tatoeages op zijn gewrichten. Die zijn ontstaan door in zijn huid te snijden en de huid daarna in te wrijven met koolpoeder. Hij hoopte zo misschien te genezen van artrose.
- **Cosmetisch**: littekens, brandwonden of wijnvlekken kunnen door middel van tatoeages minder opvallend gemaakt worden.
- **Bedreiging**: leden van een criminele organisatie kunnen een tatoeage dragen om andere mensen af te schrikken, bijvoorbeeld de Yakuza in Japan.

<p>1</p> <p>s _ a _ u s</p>	<p>2</p> <p>m e _ _ _ _ h</p>
<p>3</p> <p>b e _ r e _ g i n _</p>	<p>4</p> <p>s c h _ o _ _ e i d</p>
<p>5</p> <p>i d _ _ _ _ _ _ _ _ _</p>	<p>6</p> <p>s c h _ o _ _ e i d</p>
<p>7</p> <p>s c h _ o _ _ e i d</p>	<p>8</p> <p>c _ s m _ _ _ _ _ _</p>

Werkblad 2: Overall piercings

Los het kruiswoordraadsel op. Elk cijfer is één letter. Als je een letter weet, vul je die in in alle vakjes met dat cijfer. In het kader naast het kruiswoordraadsel staan alle letters die je nodig hebt. Als je gevonden hebt bij welk cijfer ze horen, kan je ze schrappen. Je krijgt er enkele cadeau. Als je het goed invult, vind je de namen van de lichaamsdelen op de foto in verschillende talen. Vul die in in de blauwe kadertjes. Ook hier staan al een aantal letters die je kunnen helpen.

5	7	2	6	10	4
			10		
		1			
		11	8	3	7
					7
					9

1	2	3	4	5	6
I				B	
7	8	9	10	11	
			H	N	

I	U
S	E
B	C
O	A
G	H
N	

_ _ s _

Italiaans

o _ _

Nederlands

b _ _ _ _

Frans

_ _ _ n

Engels

Werkblad 3: Overall haar

Hieronder zie je een aantal foto's en de naam van het object in het Frans, in het Engels en in het Duits. Weet jij welke woorden bij welke foto horen? Schrijf het cijfer onder de juiste letter in het kaders onderaan. Noteer ook de juiste benaming in het Nederlands.

 <p style="text-align: center;">A</p>	 <p style="text-align: center;">B</p>
 <p style="text-align: center;">C</p>	 <p style="text-align: center;">D</p>
 <p style="text-align: center;">E</p>	 <p style="text-align: center;">F</p>
 <p style="text-align: center;">G</p>	 <p style="text-align: center;">H</p>

<p>hair dryer sèche-cheveux Fön</p> <p>1</p>	<p>disposable razor rasoir jetable Einwegrasierer</p> <p>2</p>
<p>ciseaux de coiffeur Friseurschere hairdresser scissors</p> <p>3</p>	<p>flat hair brush brosse pneumatique flache Haarbürste</p> <p>4</p>
<p>Rundbürste round brush brosse ronde</p> <p>5</p>	<p>straightening iron pince à défriser Haarglätter</p> <p>6</p>
<p>Elektrorasierer rasoir électrique electric razor</p> <p>7</p>	<p>peigne afro afro pick Strähnenkamm</p> <p>8</p>

A	B
_____	_____
Nederlands:	Nederlands:

C	D
_____	_____
Nederlands:	Nederlands:

E	F
_____	_____
Nederlands:	Nederlands:

G	H
_____	_____
Nederlands:	Nederlands:

Werkblad 4

Hieronder zie je de beschrijving van enkele kapsels in verschillende talen en foto's van deze kapsels. Kan je achterhalen welke naam bij welke foto hoort? Noteer ze onder de juiste foto.

1. Een **Afro hairdo** is een kapsel dat gevormd wordt door vele kleine krulletjes.
2. Een **trenza** krijg je als je drie strengen haar in elkaar vlecht.
3. Een **Rattenschwanz** was in de jaren '80 populair. Dit kapsel laat een lange haarlok aan de achterzijde van het hoofd.
4. Een **cresta di gallo** is een populair kapsel bij punkers. Ze hebben het idee gehaald bij de indianen.
5. Voor het kapsel **coadă de cal** heb je een elastiek nodig.
6. Een **hockeyfrilla** is een kapsel voor mannen die niet van kort haar houden.
7. Elvis Presley was fan van de **vetkuif**.
8. Voor een **atébas** heb je enkele draden wol nodig in verschillende kleuren.
9. Een **topuz** wordt gemaakt door het haar op te steken in een knot in de nek. Het wordt vaak gedaan voor speciale gelegenheden zoals een bruiloft.

 A _____	 B _____	 C _____
 D _____	 E _____	 F _____
 G _____	 H _____	 I _____

Werkblad 5

Ken je het spel "Zeeslag"? Wij gaan het spelen maar met de agenda van een kapper. Deze agenda is het speelveld. Luister goed naar de instructies van de leerkracht.

Afro hairdo	(Afro heirdo)
Cresta di gallo	(Kresta die kallo)
Trenza	(Trensa)
Rattenschwanz	(Rattensjvants)
Vetkuif	(Vetkuif)
Hockeyfrilla	(Hokkiefrilla)
Atébas	(Ateba)
Coadă de cal	(Kwade de kal)
Topuz	(Topoez)

	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag
10 uur					
11 uur					
12 uur					
13 uur					
14 uur					
15 uur					
16 uur					
17 uur					
18 uur					

De afspraakblokken:

